

فرشاد گلزاری

در ادبیات امنیتی و نظامی حاکم بر نظام بین‌الملل هر گاه که ایالات متحده یک حمله نظامی علیه یک دولت - کشور یا یک جریان تروریستی خاص را تدارک دید، چندی بعد نام ناتو هم در کنار آمریکا قرار گرفت. بر همین اساس ناتو یا همان سازمان پیمان آتلانتیک شمالی را باید شریک بلامناع و همیشگی واشنگتن در درگیری‌های منطقه‌ای و فرماندهی دانست و این همکاری را مادر افغانستان و عراق به وضوح مشاهده کردیم. اینکه در افغانستان و عراق چه اتفاقاتی رخ داد و کدام کشورها در پوشش ناتو دست به جنایات متعدد علیه غیرنظامیان زدند، موضوعی است که تشریح آن در این متن نمی‌گنجد ولی همین بس که هم‌اکنون پرونده جنایات جنگی سربازان آمریکا در افغانستان و همچنین جنایات جنگی سربازان بریتانیا در عراق در شعب‌دیوان کیفری بین‌المللی مفتوح است و هزاران اسم به عنوان شاکای این دو دولت در پرونده‌های مذکور درج شده است. اما در مورد عراق نکاتی وجود دارد که به نوعی بازگو کننده یک سناریوی قدیمی است و حالا هم اخباری به گوش می‌رسد که گویای ادامه حضور این نهاد در بغداد است و نشان می‌دهد که این نهاد توانسته ریشه‌های خود را در عراق روز به روز بسط و گسترش دهد. شروع ماجراجویی ناتو در عراق به اگوست سال ۱۹۹۰ و حمله صدام به کویت بازمی‌گردد. بعد از اشغال کویت توسط عراق، پویش پدر که رئیس‌جمهور وقت آمریکا بود با بسیج یک ائتلاف بین‌المللی گسترده و تحت چتر حمایتی سازمان ملل به اشغال این کشور پایان داد. در آن زمان، دیدگاه سازمان پیمان آتلانتیک شمالی در مورد عملیات خارج از منطقه یورو-آتلانتیک بسیار متفاوت تر از نگرش امروزی این سازمان بود. گروهی از کشورهای عضو این اتحاد، به رهبری آلمان در برابر هرگونه عملیات فرماندهی همواره مقاومت می‌کردند و آن را عدول از اساسنامه ناتو می‌دانستند. در دسامبر سال با درخواست دولت وقت

هیأت امنیتی - نظامی عراق با دعوت سازمان پیمان آتلانتیک شمالی به ایتالیا سفر کرد؛ بغداد به دنبال تعریض روابط با ناتو

ناتو در دسامبر ۱۹۹۰ و در پاسخ به تقاضای ترکیه، تصمیم به استقرار سیستم‌های دفاع هوایی پاتریوت برای محافظت از این کشور در برابر حملات موشکی نوع اسکاد از طرف عراق گرفت و در اقدامی دیگر، تقویت سیستم‌های ارتباطی و اطلاعاتی با ترکیه را در دستور کار قرار داد. به دنبال این تصمیم، آلمان هم هوایم‌های آلفای خود را برای نشان دادن همبستگی و انجام گشت‌زنی در مرزهای عراق روانه ترکیه کرد. اما مهم این است که ناتو از طریق تقویت بنیه دفاعی ترکیه و اقدامات پشتیبانی لازم توانست تا به طور غیرمستقیم در جنگ اول خلیج فارس شرکت کند. پس از این روند، در سال ۲۰۰۴ میلادی ترکیه میزبان اجلاس ناتو در استانبول بود. پس از انجام مذاکرات طولانی، در آخر تصمیم بر این شد که عراق مقصد بعدی نیروهای ائتلاف پس از حضور این نیروها در بوسنی و هرزگوین و کوزوو باشد.

ترکیه از ناتو برای کمک به تقویت بنیه دفاعی و موشکی این کشور اوضاع رو به آشفتنگی رفت. در حالی که بسیاری از کشورهای عضو نظر مثبتی نسبت به مداخله مستقیم ناتو در جنگ اول خلیج فارس نداشتند، اما ترجیح می‌دادند تا به طور غیرمستقیم هم که شده به ترکیه کمک کنند. در راستای همین ترجیحات بود که

دیدگاه ناتو در اوایل دهه ۱۹۹۰ و در مورد عملیات خارج از منطقه یورو - آتلانتیک

بسیار متفاوت از نگرش امروزی این سازمان بود. گروهی از کشورهای عضو این اتحاد، به رهبری آلمان در برابر هرگونه عملیات فرماندهی همواره مقاومت می‌کردند و آن را عدول از اساسنامه ناتو می‌دانستند. در دسامبر سال با درخواست دولت وقت

ناتو سوسی - مستشاری در مقیاس کوچک تحت عنوان «ماموریت آموزشی ناتو» به عراق اعزام شد. این ماموریت که با حضور یک تیم اصلی به عنوان هسته مرکزی ستاد آموزشی انجام می‌شد اولین رد پای نیروهای ناتو در عراق به شمار می‌رود که حالا به نظر می‌رسد روز به روز این نفوذ عمیق تر می‌شود. آنچه در مورد ناتو باید مورد نظر قرار بگیرد تغییر وضعیت و ماموریت آن برای حضور در عراق است. تصمیم‌گیری آنها بر این سمت و سورت که عدم فرستادن نیروهای ناتو به میدان و به طور مستقیم رادر دستور کار قرار بدهند که اعضای ناتو قبل از اجلاس ۲۰۱۴ ولز در مورد آن به توافق رسیده بودند. در عوض آموزش نیروهای محلی و یا جستجو برای استخدام چنین نیروهایی در دستور کار قرار گرفت و به نوعی باید گفت

بازگشت قدرتمندانه یا ادامه شراکت راهبردی؟

بعد از اجلاس استانبول، یک هیأت آموزشی - مستشاری در مقیاس کوچک تحت عنوان «ماموریت آموزشی ناتو» به عراق اعزام شد. این ماموریت که با حضور یک تیم اصلی به عنوان هسته مرکزی ستاد آموزشی انجام می‌شد اولین رد پای نیروهای ناتو در عراق به شمار می‌رود که حالا به نظر می‌رسد روز به روز این نفوذ عمیق تر می‌شود. آنچه در مورد ناتو باید مورد نظر قرار بگیرد تغییر وضعیت و ماموریت آن برای حضور در عراق است. تصمیم‌گیری آنها بر این سمت و سورت که عدم فرستادن نیروهای ناتو به میدان و به طور مستقیم رادر دستور کار قرار بدهند که اعضای ناتو قبل از اجلاس ۲۰۱۴ ولز در مورد آن به توافق رسیده بودند. در عوض آموزش نیروهای محلی و یا جستجو برای استخدام چنین نیروهایی در دستور کار قرار گرفت و به نوعی باید گفت

که ناتو سعی کرده در زمانی که داعش به عراق حمله کرد، نقش مستشاری و آموزش نیروهای نظامی، پلیس و بخشی از ضد تروریسم عراق را به عهده بگیرد و حضور مستقیم در درگیری با این جریان تروریستی خودداری کند. در این میان اما باید دانست که ائتلاف بین‌المللی ضد داعش که به نوعی همان اعضای ناتو را توسط آمریکا برای مبارزه با این جریان تروریستی

که ناتو سعی کرده در زمانی که داعش به عراق حمله کرد، نقش مستشاری و آموزش نیروهای نظامی، پلیس و بخشی از ضد تروریسم عراق را به عهده بگیرد و حضور مستقیم در درگیری با این جریان تروریستی خودداری کند. در این میان اما باید دانست که ائتلاف بین‌المللی ضد داعش که به نوعی همان اعضای ناتو را توسط آمریکا برای مبارزه با این جریان تروریستی

اینکه چرا ناتو عراقی‌ها را به دلیل حضور حیوانی، فرمانده هیأت اعزامی ناتو به عراق باشد، چرا که او اصالتاً ایتالیایی است و تجربه خوبی در مأموریت‌های امنیتی و همکاری‌های بین‌المللی با ناتو دارد

ریم چنین دلیلی داشته باشد. آنچه از این نشست استنباط می‌شود این است که بغداد به دنبال تعریض روابط با ناتو است؛ چرا که در حاشیه این نشست، هیأت عراقی در جریان فعالیت و ساختار امنیت سایبری ایتالیا و اهمیت استفاده از آن برای تکمیل توانمندسازی نهادهای امنیتی و غیرنظامی در این حوزه حیاتی و خصوصاً مقابله با جرایم سازمان‌یافته قرار گرفت. حال باید دید که مخالفان در بغداد تا چه حدی می‌توانند در این روابط خلل ایجاد کنند.

در عراق سر و شکل داد، همیشه مورد انتقاد مقامات و طیف‌های مشخصی در عراق بوده است و این مخالفت تا به امروز هم ادامه دارد؛ چرا که این جماعت معتقدند داعش دیگر در عراق حضور ندارد و حتی اگر هم حضور داشته باشد، گروه‌های نظامی بومی عراق خودشان از پس این ماشین ترور قرن بیست و یکم برمی‌آیند و نیازی به ابقای نیروهای خارجی نیست. با این وجود به نظر می‌رسد که مقامات سیاسی - امنیتی عراق به این اعتراض‌ها توجه نمی‌کنند؛ چرا که روز گذشته (یکشنبه) میدل‌ایست نیز اعلام کرد که قیس المحمدی، معاون فرمانده ستاد عملیات مشترک عراق روز شنبه در رأس هیأتی امنیتی و در پاسخ به دعوت رسمی از سوی ناتو به ایتالیا رفته است و صالح العامری، فرمانده نیروهای پلیس فدرال عراق و سعد نعیم، رئیس سازمان برنامه‌ریزی در این سفرویی را همراهی می‌کنند. بغداد الیوم در مورد این سفر اعلام کرد که این هیأت در ایتالیا با فرمانده ستاد عملیات مشترک ایتالیا، معاون رئیس ستاد کل ارتش ایتالیا و فرمانده پلیس فدرال ایتالیا دیدار و درباره چارچوب‌های همکاری و تبادل اطلاعات و توانمندسازی نیروهای امنیتی عراق علاوه بر بازنگری همکاری مشترک بین نیروهای عراقی و ایتالیایی و ناتو رایزنی کرد. اینکه چرا ناتو عراقی‌ها را به ایتالیا دعوت کرده شاید به دلیل حضور حیوانی ایتالیایی، فرمانده هیأت اعزامی ناتو به عراق باشد. او اصالتاً ایتالیایی است و تجربه خوبی در مورد نهادهای مرکب امنیتی و همکاری‌های بین‌المللی با ناتو دارد و احتمال دارد که سفر هیأت عراقی به ریم چنین دلیلی داشته باشد. آنچه از این نشست استنباط می‌شود این است که بغداد به دنبال تعریض روابط با ناتو است؛ چرا که در حاشیه این نشست، هیأت عراقی در جریان فعالیت و ساختار امنیت سایبری ایتالیا و اهمیت استفاده از آن برای تکمیل توانمندسازی نهادهای امنیتی و غیرنظامی در این حوزه حیاتی و خصوصاً مقابله با جرایم سازمان‌یافته قرار گرفت. حال باید دید که مخالفان در بغداد تا چه حدی می‌توانند در این روابط خلل ایجاد کنند.

در عراق سر و شکل داد، همیشه مورد انتقاد مقامات و طیف‌های مشخصی در عراق بوده است و این مخالفت تا به امروز هم ادامه دارد؛ چرا که این جماعت معتقدند داعش دیگر در عراق حضور ندارد و حتی اگر هم حضور داشته باشد، گروه‌های نظامی بومی عراق خودشان از پس این ماشین ترور قرن بیست و یکم برمی‌آیند و نیازی به ابقای نیروهای خارجی نیست. با این وجود به نظر می‌رسد که مقامات سیاسی - امنیتی عراق به این اعتراض‌ها توجه نمی‌کنند؛ چرا که روز گذشته (یکشنبه) میدل‌ایست نیز اعلام کرد که قیس المحمدی، معاون فرمانده ستاد عملیات مشترک عراق روز شنبه در رأس هیأتی امنیتی و در پاسخ به دعوت رسمی از سوی ناتو به ایتالیا رفته است و صالح العامری، فرمانده نیروهای پلیس فدرال عراق و سعد نعیم، رئیس سازمان برنامه‌ریزی در این سفرویی را همراهی می‌کنند. بغداد الیوم در مورد این سفر اعلام کرد که این هیأت در ایتالیا با فرمانده ستاد عملیات مشترک ایتالیا، معاون رئیس ستاد کل ارتش ایتالیا و فرمانده پلیس فدرال ایتالیا دیدار و درباره چارچوب‌های همکاری و تبادل اطلاعات و توانمندسازی نیروهای امنیتی عراق علاوه بر بازنگری همکاری مشترک بین نیروهای عراقی و ایتالیایی و ناتو رایزنی کرد. اینکه چرا ناتو عراقی‌ها را به ایتالیا دعوت کرده شاید به دلیل حضور حیوانی ایتالیایی، فرمانده هیأت اعزامی ناتو به عراق باشد. او اصالتاً ایتالیایی است و تجربه خوبی در مورد نهادهای مرکب امنیتی و همکاری‌های بین‌المللی با ناتو دارد و احتمال دارد که سفر هیأت عراقی به ریم چنین دلیلی داشته باشد. آنچه از این نشست استنباط می‌شود این است که بغداد به دنبال تعریض روابط با ناتو است؛ چرا که در حاشیه این نشست، هیأت عراقی در جریان فعالیت و ساختار امنیت سایبری ایتالیا و اهمیت استفاده از آن برای تکمیل توانمندسازی نهادهای امنیتی و غیرنظامی در این حوزه حیاتی و خصوصاً مقابله با جرایم سازمان‌یافته قرار گرفت. حال باید دید که مخالفان در بغداد تا چه حدی می‌توانند در این روابط خلل ایجاد کنند.

جهان نما

پس از تحمل ۵ سال بیماری؛ پرویز مشرف، رئیس‌جمهور سابق پاکستان درگذشت

پرویز مشرف، رئیس‌جمهور سابق پاکستان دیروز (یکشنبه) در بیمارستان دوبی درگذشت. شبکه خبری ژئو اعلام کرد پرویز مشرف ۷۹ ساله به دلیل بیماری در بیمارستان آمریکایی دوبی بستری بود. وی در سال ۲۰۱۸ در امارات متحده عربی به بیماری نادر و غیرقابل درمان آمیلوئیدوز مبتلا شد. آمیلوئیدوز یک بیماری نادر است که زمانی رخ می‌دهد که پروتئین غیر طبیعی در اندام‌ها انباشته شده و در عملکرد طبیعی اختلال ایجاد کند. ژنرال مشرف در مارس ۲۰۱۶ به بهانه مداوا به دوبی رفته بود. پرویز مشرف در ۱۱ اوت ۱۹۴۳ در دهلی نو هند به دنیا آمد.

او که در سال ۱۹۹۹ با یک کودتا قدرت را در پاکستان به دست گرفت، از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۸ به عنوان رئیس‌جمهور پاکستان فعالیت کرد. مشرف در سال ۱۹۴۷، زمانی که پاکستان از هند جدا شد، با خانواده‌اش از دهلی نو به کراچی نقل مکان کرد. او پسر یک دیپلمات حرفه‌ای بود و طی سال‌های ۱۹۴۹-۱۹۵۶ در ترکیه زندگی می‌کرد. او در سال ۱۹۶۴ به ارتش پیوست، از دانشکده فرماندهی و ستاد ارتش در کوئته فارغ التحصیل شد و در کالج سلطنتی مطالعات دفاعی لندن شرکت کرد. او تعدادی انتصاب در واحدهای توپخانه، پیاده نظام و کماندویی داشت و همچنین در دانشکده ستاد در کوئته و در جناح جنگ دانشکده دفاع ملی تدریس کرد. ارتشبد مشرف در جنگ‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۷۱ پاکستان با هند شرکت کرد. نخست‌وزیر نواز شریف در اکتبر ۱۹۹۸ او را به ریاست نیروهای مسلح منصوب کرد.

اعتقاد بر این است که مشرف نقشی کلیدی در تهاجم به بخش تحت کنترل هند در منطقه مورد مناقشه کشمیر در تابستان ۱۹۹۹ ایفا کرده است. تحت فشار بین‌المللی، شریف بعداً به سربازان دستور داد تا به قلمرو تحت کنترل پاکستان عقب نشینی کنند که این اقدام ارتش را عصبانی کرد. در ۱۲ اکتبر ۱۹۹۹، زمانی که مشرف خارج از کشور بود، شریف او را برکنار کرد و سعی کرد از فرود هواپیمای حامل مشرف در فرودگاه کراچی جلوگیری کند. با این حال، نیروهای مسلح کنترل فرودگاه و دیگر تأسیسات دولتی را به دست گرفتند و شریف را خلع کردند و راه را برای ریاست یک دولت نظامی برای مشرف هموار کردند. اگرچه مشرف عموماً دارای نظرات معتدلی بود و وعده بازگشت نهایی به حکومت غیر نظامی را داد، قانون اساسی را به حالت تعلیق در آورد و پارلمان را منحل کرد. او شورای امنیت ملی را تشکیل داد که متشکل از افراد غیر نظامی و نظامی بود تا پاکستان را در دوره موقت اداره کند. او در اوایل سال ۲۰۰۱ ریاست جمهوری را بر عهده گرفت و تلاش کرد تا با هند بر سر منطقه کشمیر توافق کند.

ریاست جمهوری او به دلیل رشد سریع اقتصادی و تلاش‌های اصلاح طلبانه‌اش، در سراسر جهان مورد تحسین قرار گرفت، و قوانینی را برای حمایت از حقوق زنان به اجرا گذاشت و برای اولین بار به کانال‌های خبری خصوصی اجازه فعالیت داد. پس از حملات ۱۱ سپتامبر در سال ۲۰۰۱ در ایالات متحده و متعاقب آن حمله ایالات متحده به افغانستان در اواخر همان سال، دولت ایالات متحده روابط نزدیکی با مشرف در تلاش برای ریشه کن کردن افراط‌گرایان در منطقه مرزی افغانستان و پاکستان ایجاد کرد.

مشرف پس از این حملات به نیروهای آمریکایی اجازه داد تا هوایم‌های بدون سر نشین مسلح را از پایگاه‌های مخفی در خاک پاکستان به پرواز در آورند که این عملیات‌ها هزاران کشته بر جای گذاشتند. او در پرونده ترور بی نظیر بوتو، نخست‌وزیر سابق پاکستان و پرونده قتل روحانی مسجد سرخ، فراری اعلام شد. مشرف که از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸ بر پاکستان حکومت می‌کرد، در سال ۲۰۱۹ به دلیل تعلیق قانون اساسی به خیانت بزرگ متهم و به اعدام محکوم شد. حکم اعدام او بعداً به حالت تعلیق درآمد.

خبر

آسوشیتد پرس مدعی شد: قطر چراغ خاموش برای توسعه نفوذ در لبنان تلاش می‌کند

یک رسانه آمریکایی فاش کرد که قطر در تلاش می‌کند تا نفوذ خود را در لبنان که در حال فروپاشی اقتصادی است، گسترش دهد. آسوشیتد پرس در این باره اعلام کرد، قطر در سایه بی‌میلی اکثر کشورهای عرب حوزه خلیج فارس که به دلیل تشدید بحران اقتصادی لبنان در صدد خروج از این کشور هستند، به صورت محرمانه و در سکوت کامل برای گسترش نفوذ خود در لبنان تلاش می‌کند. این رسانه گزارش داد که دو حه همچنان به استقبال و میزبانی از رهبران لبنانی ادامه می‌دهد و ده‌ها میلیون دلار را در بجهت یک فروپاشی اقتصادی تاریخی برای کمک به نیروهای مسلح این کشور تزریق می‌کند. آسوشیتد پرس در ادامه گزارش خود آورده است که این کشور غنی از گاز (قطر) در اواخر ژانویه و زمانی که شرکت انرژی دولتی آن جایگزین یک شرکت

ژاپن احتمالاً مجوز استقرار موشک‌های آمریکایی را صادر می‌کند

روزنامه سانکی ژاپن به نقل از یک منبع آگاه گزارش داد، دولت ژاپن آماده است تا استقرار موشک‌های آمریکایی در خاکش را بررسی کند و همچنین نوشت که این قضیه منوط بر آغاز مذاکرات رسمی واشنگتن در این خصوص است. به گزارش اسپیوتنیک، روزنامه سانکی در گزارش خود نوشت: آمریکا تاکنون این مسئله را تنها در حاشیه نشست‌های رسمی طی سه‌الی چهار سال اخیر مطرح کرده است و رهبران این دو کشور هرگز به طور رسمی در این خصوص بحث و رایزنی نداشته‌اند. طبق این گزارش، واشنگتن اشاره کرد که موشک‌های مافوق صوت دوربرد ال.آر.آچ و موشک‌های کروز تاماهاک که هم‌اکنون در دست توسعه قرار دارند، از انتخاب‌های احتمالی برای استقرار در

خبر

با بررسی ارسال سلاح به اوکراین؛ نتانیاهو: با پوتین بر سر منافع اسرائیل در خاورمیانه توافق کرده‌ایم!

بنیامین نتانیاهو مجدداً اعلام کرد، به بررسی ارسال سلاح به اوکراین خواهد پرداخت. به گزارش اسپوتنیک، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به شبکه «آل.سی.بی.» فرانسه گفت: به طور دقیق به بررسی امکان ارسال سلاح به اوکراین خواهد پرداخت و این کار را همسو و طبق منافع اسرائیل انجام می‌دهم. نتانیاهو تأکید کرد: مساله ارسال سلاح مورد بررسی قرار گرفت و دولت قبلی اسرائیل آن را رد کرد. من این موضوع را بررسی خواهم کرد و به شیوه‌ای مناسب‌تر پاسخ خواهم داد. او اضافه کرد، دولتش این موضوع را مطابق با منافع اسرائیل بررسی خواهد کرد. قابل ذکر است، در اول فوریه جاری نتانیاهو گفته بود، تل‌آویو مجهز کردن اوکراین به سامانه‌های دفاع هوایی از مجموعه سامانه گنبد آهنین را بررسی می‌کند. نخست‌وزیر اسرائیل همچنین توضیح داد که پوتین رادر

چین: آمریکا از قدرت نظامی علیه بالون غیر نظامی ما استفاده کرد

وزارت دفاع چین دیروز (یکشنبه) با بیان اینکه استفاده از قدرت نظامی از سوی آمریکا علیه «یک بالون بدون سر نشین غیر نظامی» چین واکنشی «فراطی» است، گفت که پکن حق انجام اقدامات لازم را در این باره برای خود محفوظ می‌داند. به گزارش اسپوتنیک، آمریکا پنجشنبه اعلام کرد که «یک بالون جاسوسی» از سوی چین را رصد کرده و در نهایت شنبه بعد از ظهر آن را بر فراز آب‌های منطقه‌ای ساحل کارولینای جنوبی سرنگون کرد. پکن مدعی است که این بالون غیر نظامی بوده که برای انجام تحقیقات علمی مورد استفاده قرار می‌گرفت. وزارت دفاع چین در بیانیه‌ای در رسانه اجتماعی وی‌چت نوشت: آمریکا از قدرت نظامی برای هدف قرار دادن بالون